

[Kjeldgaard Iversen.]

gå imod enhver udvidelse af denne magt-politik, både den i dag forelagte beslutning og de evetuelte kommende overgreb i den retning. Værnepligten, som efterhånden desværre alle demokratiske nationer er gået over til, krænker den demokratiske frihed. Den er et overgreb mod den personlige frihed.

Den militære forholdsordre sætter endog de lovlige myndigheder ud af spillet i en given situation og overlader afgørelsen til de tilfældige militære myndigheder. Det vil blive vanskeligt at skelne mellem falske og reelle ordrer i en given situation, og jeg vil meget gerne benytte lejligheden til at opfordre forsvarsministeren til at trække forholdsordren tilbage, før ulykken sker. Forholdsordren må være udtryk for en fuldkommen vanvittig frygt for et eller andet. Jeg kan ikke forstå, at ansvarlige myndigheder overhovedet kan lægge navn til en sådan ordre.

Selvom jeg, som jeg sagde i begyndelsen af min tale, fuldtud respekterer regeringen og de ærede medlemmer, der her i salen udfra ideelle motiver støtter regeringens politik, vil jeg dog gerne gøre opmærksom på, at der kan findes andre motiver, som ikke er officielle, og som slet ikke er nær så ideelle, men som måske betyder mere, når man tager alle de drivende kræfter op til nøjere vurdering.

Det er jo en kendt sag, at en oprustning, ja, bare det forhold, at der eksisterer et militært apparat, kræver leverancer både af materiel og af almindelige forsyninger. Det kan derfor ikke undgås, at der er kredse, der kan tjene på disse leverancer, og det er derfor forståeligt, at disse kredse kan komme til at forveksle deres egne interesser med samfundets livsinteresser. Det er slet ikke ubetydelige kredse, der står bag disse leverancer og har interesse af dem, og når man ved fra anden lovgivning her i landet, at de økonomiske interesser har stor indflydelse på lovgivningen, er denne udvikling temmelig farlig.

Noget lignende kan i og for sig gælde det personel, der direkte eller indirekte er ansat i værnene og har deres levebrød dér. Disse mennesker vil forståelig nok også have den opfattelse, at deres interesser falder sammen med samfundets interesser. Dette er så meget mere farligt, som netop disse personer er direkte rådgivende for regeringen i alle forsvarspolitiske spørgsmål. Det er vanskeligt at frigøre sig fra en sådan indflydelse fra disse kredse, men jeg håber

meget, at regeringen er opmærksom på disse forhold.

Jeg kan ikke lade være med i denne forbindelse at pege på, at vi her i landet, vistnok det eneste land i Europa, bruger hundreder af millioner kroner til bygning af bunkers og andre beskyttelsesrum, som militære sagkyndige og almindelige mennesker vurderer som helt forkerte, navnlig med det kendskab vi nu har til fladebrandsbomber, som f. eks. Napalmbomben; så disse beskyttelsesrum må i dag betragtes som rene krematorier. Derfor fristes jeg til at spørge: Hvad er det for kræfter, der står bagved dette forjagede byggeri af forkerte beskyttelsesmidler?

Der er sikkert mange, også i denne sal, der vil give mig ret i disse betragtninger. De vil sige: ja, men er en anden politik mulig, hvad skal man gøre? Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, der i går sagde, at Atlantpagtens modtandere jo ikke, når det kom til stykket, turde gå ind i en neutralitetspolitik, endsiige afrustningspolitik, under de nuværende forhold. Jeg mener tværtimod, at det er den eneste politik, der kan føres med håb om at redde verden og dermed Danmark fra en katastrofe. Derfor er jeg så betænkelig ved den udvikling, der er sket gennem Atlantpagten, og kunne egentlig have tænkt mig at føre en anden politik, der gik ud på at tage det farlige af Atlantpagten. Jeg kan derfor kun meget stærkt beklage, at man ikke i Ottawa fastholdt sin oprindelige modstand mod udvidelsen af pagten, men lod sig bøje af stormagternes krav og argumenter i løbet af ganske få timer. Atlantpagten har gjort det værre, og det må skærpe situationen og betragtes som provokation mod Rusland, at man har indrullet Dardanellerne i systemet af magter mod Rusland. Og ærlig talt, hvad ville Amerika have sagt, hvis Rusland havde allieret sig med Mexico og opbygget en tilsvarende militærmagt derovre?

Danmark har i kraft af sin lidenhed, i kraft af den tillid, der næres til os rundt omkring fra, alle mulige chancer for at være mægler i den situation, der er i dag. Men dette vanskeliggøres, når man på forhånd gennem Atlantpagten tilslutter sig den ene part. Man kan derfor sige, at netop ved, at Danmark førte en selvstændig politik selv indenfor Atlantpagten, kunne den tillid komme igen, som ville gøre, at man kunne være mægler i denne sag. Jeg tror, at hvis Danmark begyndte en selvstændig politik, nægtede at følge de ordrer, ønsker og henstillinger, der kommer vestfra, fik man medhold